

projekt
TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW I ICH SIEDLISK, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI
OCHRONY W OBSZARZE NATURA 2000 UROCZYSKA POJEZIERZA KASZUBSKIEGO PLH220095, WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW UTRZYMANIA
LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 261,79 ha powierzchni siedliska w obszarze z zachowaniem naturalnych procesów.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 17,13 ha (SDF, aktualizacja 2021-01). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (K. Bociąg i in. 2021) powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 261,79 ha i obejmuje trzy jeziora: Kłodno, Lubowisko i Dąbrowskie. Są to twardowodne, mezo- lub eutroficzne zbiorniki. Zbiorniki ramienic stanowią w nich znaczący element roślinności, przy dużym jednak udziale zbiorowisk typowych dla wód eutroficznych. Stan jezior ramienicowych obszaru jest zły (U2). Zarówno ich specyfika hydrochemiczna jak i stan roślinności wskazują na zachodzący w nich proces eutrofizacji. Jego dalsze postępowanie powodować będzie z czasem degradację siedliska i stopniowe ustępowanie ramienic. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..

Struktura roślinności ramienicowej	Utrzymanie udziału zbiorowisk ramienic na dotychczasowym, właściwym (FV) poziomie (50-75%).	Zbiorowiska ramienic na transektach: <u>Jeziro Dąbrowskie</u> , udział zbiorowisk ramienic 75%: <i>Charetum contrariae</i> , <i>Charetum tomentosae</i> , <i>Nitellopsidetum obtusae</i> <u>Jeziro Lubowisko</u> : Mozaika płatów <i>Charetum rudis</i> i <i>Charetum tomentosae</i> , <i>Nitellopsidetum obtusae</i> , łącznie 50%. <u>Jeziro Kłodno</u> , udział zbiorowisk ramienic 60%: <i>Charetum contrariae</i> , <i>Charetum fragilis</i> , <i>Nitellopsidetum obtusae</i> . Dokumentacja do PZO (Bociąg i in. 2021).
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie liczby gatunków charakterystycznych ¹ co najmniej 3 (FV) w minimum 2 z 3 jezior, przy jednoczesnym nie pogarszaniu parametru na wszystkich stanowiskach.	<u>Jeziro Dąbrowskie</u> : <i>Chara contraria</i> sfr., <i>Chara rudis</i> , <i>Chara tomentosa</i> , <i>Nitellopsis obtusa</i> . <u>Jeziro Lubowisko</u> : <i>Chara fragilis</i> cfr, <i>Chara rudis</i> , <i>Chara tomentosa</i> , <i>Nitellopsis obtusa</i> . <u>Jeziro Kłodno</u> : <i>Chara contraria</i> , <i>Chara fragilis</i> , <i>Nitellopsis obtusa</i> . Dokumentacja do PZO (Bociąg i in. 2021).
Gatunki wskazujące na degenerację siedliska w tym obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie nie gorszym niż obecny (U1) tj. powierzchnia gatunków inwazyjnych nie przekracza 10 % na co najmniej jednym stanowisku	<u>Jeziro Dąbrowskie</u> : <i>Ceratophyllum demersum</i> i <i>Stratiotes aloides</i> , łącznie ok. 20% (U2) <u>Jeziro Lubowisko</u> : <i>Elodea canadensis</i> 10%, <i>Ceratophyllum demersum</i> < 10% (U1). <u>Jeziro Kłodno</u> : <i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Potamogeton pectinatus</i> , ok. 20% (U2). Dokumentacja do PZO (K. Bociąg i in. 2021). Zbiorowiska ramienic stanowią w jeziorach obszaru znaczący element roślinności, przy dużym udziale zbiorowisk typowych dla wód eutroficznych. Stan jezior ramienicowych obszaru jest zły (U2). Zarówno ich specyfika hydrochemiczna jak i stan roślinności wskazują na zachodzący w nich proces eutrofizacji. Jego dalsze postępowanie powodować będzie z czasem degradację siedliska i stopniowe ustępowanie ramienic.
Maksymalna głębokość występowania łąk ramienicowych	Utrzymanie występowania łąk ramienicowych na co najmniej dotychczasowej głębokości (stan właściwy, FV), w jeziorze Dąbrowskim tj. minimum 5,5m.	Dokumentacja do PZO (K. Bociąg i in. 2021). Maksymalna głębokość występowania łąk ramienicowych w pozostałych jeziorach wynosi odpowiednio: Jezioro Lubowisko – 3 m (stan niezadowalający U1), Jezioro Kłodno – 2,5 m (stan zły – U2).

¹ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3140 (2015).

		Zasięg strefy świetlnej w jeziorze	Utrzymanie zasięgu strefy świetlnej na minimum dotychczasowym, właściwym (FV) poziomie dla jeziora Lubowisko tj. 7 m – do dna.	Dokumentacja do PZO (K. Bociąg i in. 2021). W pozostałych jeziorach zasięg strefy świetlnej wynosi odpowiednio: Jezioro Dąbrowskie – 9m, Jezioro Kłodno – 9 m, co oznacza, że wskaźnik w pozostałych jeziorach 3140 w obszarze oceniono jako zły (U2).
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska 722,99 ha przy uwzględnieniu naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska wg SDF wynosi 38,46 ha (SDF, aktualizacja 2021-01). Zgodnie z dokumentacją do PZO (K. Bociąg i in. 2021) w obszarze Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 siedlisko 3150 zajmuje bardzo znaczącą powierzchnię (722,99 ha) i stanowi o specyfice obszaru. Zidentyfikowano 10 zbiorników zaliczonych do siedliska. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie charakterystycznej kombinacji zbiorowisk w obrębie transektu na poziomie właściwym (FV) tj. dużej różnorodności fitocenotycznej zbiorowisk, obecność elodeidów i nymfeidów, obecność pleustofitów do 25 % pokrycia powierzchni na transektach, w co najmniej 3 z 10 jezior	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3150 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) specyfika zbiorników eutroficznych obszaru jest bliska wzorca, niemniej zarówno ze względu na uwarunkowania geomorfologiczne (rynnowy charakter największych jezior należących do tego typu siedliska, warunkujący stromo opadających litoral na znacznej części linii brzegowej) jak i przekształcenie części z nich, roślinność podwodna większości z nich jest dość skąpo wykształcona. Ogólny stan ochrony siedliska w obszarze jest niezadowolający (U1). Właściwy jest stan ochrony tylko dwóch jezior: Bukrzyno Wielkie i Bukrzyno Małe. Stan wskaźnika na właściwym poziomie (FV) przyznano stanowiskom: J. Ostrzyckie, J. Bukrzyno Małe, J. Bukrzyno Duże, J. Brodno Wielkie.

	Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Utrzymanie wskaźnika gatunki inwazyjne i/lub obce dla zbiorowiska - w obecnym właściwym (FV) stanie ochrony tj. dopuszczenie wyłącznie obecności moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i> .	Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (K. Bociąg i in. 2021) na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze, gatunki obce nie występują. Niemniej jednak, w związku z tym, iż zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3150 (2012) dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej przy stanie właściwym (FV) wskaźnika, nie określono celu polegającego na braku obecności gatunków obcych i inwazyjnych.
	Barwa wody	Utrzymanie wskaźnika w stanie właściwym (FV) tj. barwa wody słabo zielona, słabo przezroczysta, brązowawo-przezroczysta, przynajmniej na 40% stanowisk w obszarze.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3150 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021).
	Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie przewodnictwa o wartości niższej lub równej 600 $\mu\text{S cm}^{-1}$ (FV).	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3150 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (Bociąg i in. 2021) przewodnictwo elektrolityczne we wszystkich jeziorach w obszarze stanowiących siedlisko 3150 spełnia kryteria stanu właściwego (FV) tj. wynosi mniej i 600 $\mu\text{S cm}^{-1}$ (FV).
	Przezroczystość wody	Utrzymanie właściwego (FV) stanu wskaźnika przezroczystość na co najmniej 4 stanowiskach oraz wskaźnika przezroczystość na 3 stanowiskach przynajmniej na poziomie (U1) - 1,0 m - 2,5 m (dla zbiorników głębokich). W przypadku jezior bardzo płytkich widzialność krążka Secchiego nie sięgająca dna.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3150 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (Bociąg i in. 2021) właściwy stan ochrony (FV) stwierdzono w jeziorach: Brodno Małe Brodno Wielkie, Bukrzyno Małe i Bukrzyno Duże. Utrzymanie stanu wskaźnika przezroczystość na poziomie niezadawalającym (U1) tj. 1.0-2,5m w jeziorach: Ostrzyckim, Zuromińskim i bezimiennym koło Kolana.
3	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze.
			Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 1,45 ha (SDF aktualizacja 2021-01). Zgodnie z dokumentacją PZO (Bociąg i in. 2021) w obszarze

		<p>wyłącznie jeden zbiornik można uznać za reprezentatywny dla siedliska, przy czym ze względu na obecność gatunków wód eutroficznych (<i>Ceratophyllum demersum</i>, <i>Acorus calamus</i>) jego reprezentatywność oceniono na nie wyższą niż znacząca (C). Reprezentatywność pozostałych 4 zbiorników zaklasyfikowanych do siedliska jest nieznacząca (D), gdyż są to obiekty o niejasnej genezie. W większości są to zbiorniki antropogenicznego pochodzenia. Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi zaledwie niespełna 0,5 ha.</p> <p>W związku z tym, iż dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 istnieje rozporządzenie Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk (Dz. U. 2021, poz. 400), zmiany do SDF polegające na zmianie reprezentatywności siedliska w obszarze z oceny C na D, zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..</p>
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie właściwego stanu (FV) kombinacji gatunków charakterystycznych ²	<p>Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012).</p> <p>Na stanowiskach stwierdzono następujące gatunki: <i>Utricularia vulgaris</i>, <i>Nuphar lutea</i>, <i>Nymphaea alba</i>, <i>Potamogeton natans</i>, <i>Warnstorfia exannulata</i> (Bociąg i in. 2021).</p>
Rodzime gatunki ekspansywne	Utrzymanie wskaźnika w obecnym stanie ochrony (FV) tj. brak gatunków ekspansywnych, przynajmniej na 4 stanowiskach.	<p>Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO, w obszarze stwierdzono bardzo licznie występujący gatunek <i>Ceratophyllum demersum</i> tylko na jednym stanowisku w obszarze (Bociąg i in. 2021).</p>
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie właściwego (FV) stanu ochrony tj. dopuszczenie wyłącznie obecności moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i> .	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO brak gatunków inwazyjnych na wszystkich stanowiskach w obszarze (Bociąg i in. 2021).

² Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012).

	Barwa wody	Utrzymanie parametrów wskaźnika barwa wody (U1) tj. ciemnobrunatna (51-100 mg Pt/dm ³) przynajmniej na 2 z 5 stanowisk	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO na stanowiskach w obszarze stwierdzono wartości od 60 do 160 mg Pt/dm ³ , tj. stan U1 (51- 100 mg Pt/dm ³) i U2 (>101 mg Pt/dm ³) (Bociąg i in. 2021). Poprawa wskaźnika, z uwagi na specyfikę hydrochemiczną jezior 3160 w obszarze nie jest możliwa.
	Odczyn wody	Utrzymanie pH w przedziale 3-7 (stan właściwy FV).	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO, pH wynosi 3-7 na wszystkich stanowiskach w obszarze (Bociąg i in. 2021).
	Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie przewodnictwa elektrolitycznego w zbiornikach w obszarze, w obecnym, niezadowolającym stanie (U1) tj. wartości w zakresie 100 - 500 μS cm ⁻¹ .	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na wszystkich badanych stanowiskach w obszarze przewodnictwo elektrolityczne nie przekracza 126 μS cm ⁻¹ . Poprawa wskaźnika, z uwagi na specyfikę hydrochemiczną jezior 3160 w obszarze nie jest możliwa.
	Wskaźnik HDI	Utrzymanie właściwego (FV) stanu ochrony tj. wartość wskaźnika powyżej 50.	Zgodnie z dokumentacją PZO, wskaźnik HDI wynosi >50 na wszystkich stanowiskach w obszarze (Bociąg i in. 2021).
	Melioracje	Utrzymanie stanu obecnego w obszarze tj. minimum 3 z 5 stanowisk we właściwym stanie ochrony (FV) tj. system melioracyjny w zaniku, brak działań zmierzających do czyszczenia lub remontu rowów.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 3160 (2012). W dokumentacji do PZO stwierdzono brak realnych zagrożeń w chwili obecnej i w przyszłości. Nie zaproponowano działań ochronnych (przegrody na rowach) ze względu na ich już znikomy wpływ na zbiorniki. Dalsze wypływanie i zarastanie rowów będzie następowało samoistnie w drodze naturalnych procesów (Bociąg i in. 2021).
4	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Geniston</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> ,	Powierzchnia siedliska	Z uwagi na brak siedliska w obszarze odstąpiono od określenia celów
			Zgodnie ze Standardowym Formularzem danych (aktualizacja 2021-01) siedlisko zajmuje powierzchnię 1,0 ha. Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego (Bociąg i in. 2021), nie stwierdzono siedliska w obszarze. Co najistotniejsze, brak też potencjalnych siedlisk dla rozwoju tego typu roślinności w

<p><i>Calluno- Arctostaphylon)</i></p>			<p>obszarze. Istnieje potrzeba zmiany SDF w tym zakresie. Niemniej jednak w związku z tym, iż dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 istnieje rozporządzenie Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk (Dz. U. 2021, poz. 400), zmiany do SDF polegające na wykreśleniu siedliska 4030 z listy przedmiotów ochrony, zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r...</p>
<p>6230 Bogate florystyczne górskie i niżowe murawy bliźniczkowe</p>	<p>Powierzchnia siedliska</p>	<p>Z uwagi na brak siedliska w obszarze odstąpiono od określenia celów</p>	<p>Zgodnie z SDF (SDF aktualizacja 2021-01) powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 1,63 ha. Na podstawie dokumentacji do PZO na obszarze Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego nie stwierdzono płątów tego siedliska. Biorąc pod uwagę na ogół niewielką powierzchnię, a także <u>niską reprezentatywność płątów tego siedliska w obszarze polskiego niżu</u>, nie można wykluczyć, że pojedyncze, małe płąty mogą występować w obszarze. Istnieje potrzeba zmiany SDF w zakresie zmiany oceny reprezentatywności siedliska w obszarze na nieznaczącą (D) (Bociąg i in. 2021). W związku z tym, iż dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 istnieje rozporządzenie Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk (Dz. U. 2021, poz. 400), zmiany do SDF polegające na zmianie reprezentatywności siedliska w obszarze z oceny C na D, zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r...</p>

6	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze.	Powierzchnia siedliska określona w Standardowym Formularzu Danych wynosi 0,55 ha (SDF aktualizacja 2021-01) Zgodnie dokumentacją do planu zadań ochronnych (Bociąg i in. 2021) zinwentaryzowano jedynie 0,37 ha siedliska w obszarze. Ponieważ płat odnaleziony w obszarze jest niewielki i nie ma charakteru reprezentatywnego dla typowych łąk świeżych zespołu <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , reprezentatywność siedliska uznano za nieznaczącą (D). Na tej podstawie planuje się zmienić ocenę reprezentatywności siedliska 6510 jako nieznaczącą (D) dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego. (Bociąg i in. 2021). Niemniej jednak w związku z tym, iż dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 istnieje rozporządzenie Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk (Dz. U. 2021, poz. 400), zmiany do SDF polegające na zmianie reprezentatywności siedliska w obszarze z oceny C na D, zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
		Gatunki charakterystyczne	Zachowanie obecnego stanu gatunkowego na poziomie nie gorszym niż U1 tj. 3 - 4 gatunki charakterystyczne ³ dla zbiorowiska <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , dla zbiorowiska <i>Poa pratensis Festuca rubra</i> - 2 gatunki.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) w obszarze łąki świeże charakteryzuje uproszczony skład gatunkowy na skutek podsiewania gatunkami pastewnymi. Rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 15%, szczaw rozpięchły <i>Rumex thyrsiflorus</i> 5%, kozibród łąkowy <i>Tragopogon pratensis</i> 5% Potencjalnie zagrożeniem jest przekształcenie w nieużytki, zarastanie przy zarzuceniu użytkowania lub użytkowaniu zbyt ekstensywnym.

³ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).

		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wskaźnika gatunki ekspansywne roślin zielnych na obecnym właściwym (FV) poziomie, tj. brak gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO - brak gatunków ekspansywnych roślin zielnych (Bociąg i in. 2021).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie właściwego (FV) stanu wskaźnika na poziomie tj. łączne pokrycie krzewów i podrostu drzew na poziomie <1%.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012) oraz dokumentacją do PZO w płacie siedliska 6510 występuje glóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> <1% (Bociąg i in. 2021).
7	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie minimum 2,48 ha powierzchni siedliska w obszarze we właściwym stanie ochrony.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 1,19 ha (SDF aktualizacja 2021-01). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) W obszarze objętym PZO do siedliska 7110 zaliczono pięć niewielkich obiektów. Ich powierzchnia łącznie określona została na około 6,59 ha. Ze względu na niewielką powierzchnię obiektów i względnie inicjalny charakter ich wysokotorfowiskowej roślinności nie stanowią one w pełni typowych, ombrotroficznych torfowisk wysokich w rozumieniu hydrologicznym. Ocena ogólna siedliska w obszarze, jest niezadowolająca (U1). Stan właściwy (FV) oceniono na powierzchni około 2,48 ha. Jest to kompleks torfowisk przy Jeziorze Żuromińskim stanowiący najcenniejszy obiekt torfowiskowy w całym obszarze, który należy bezwzględnie utrzymać we właściwym stanie ochrony. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie obecności co najmniej 3 gatunków torfowców i 2 gatunków roślin naczyniowych (FV)	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7110 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na każdym ze stanowisk występuje 6 - 8 gatunków charakterystycznych

	Pokrycie i struktura gatunkowa torfowców	Utrzymanie wskaźnika całkowite pokrycie torfowców na poziomie ponad 50 % (FV)	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7110 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) całkowite pokrycie torfowców na poszczególnych stanowiskach wynosi od 60-95%.(90-95% na 4 z 5 stanowisk).
	Odpowiednie uwodnienie	Utrzymanie uwodnienia we właściwym stanie zachowania do 10 cm w stosunku do powierzchni torfowiska (FV)	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7110 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na każdym z badanych stanowisk poziom wody mierzony w piezometrze wynosił około 10 cm od powierzchni torfowiska.
	Pozyskanie torfu	Zachowanie właściwej oceny (FV) wskaźnika pozyskanie torfu na 4 z 5 stanowisk tj. brak śladów pozyskania torfu bądź ślady niezauważalne.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7110 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) tylko na jednym stanowisku widoczne ślady pozyskiwania turfu w przeszłości (obecność potorfii), obecnie brak pozyskania.
	Melioracje odwadniające	Zachowanie właściwej oceny (FV) wskaźnika melioracje na 4 z 5 stanowisk tj. brak sieci melioracyjnej bądź sieć w zaniku.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7110 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) tylko na jednym stanowisku stwierdzono obecność melioracji w niewielkim stopniu oddziałującą na warunki wodne torfowiska.
	Obecność krzewów i drzew	Utrzymanie niezadowolającego (U1) stanu tj. obecność drzew na poziomie 10-30%, obecność krzewów do 50%..	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7110 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na badanych stanowiskach stwierdzano do 15% pokrycia przez drzewa i krzewy z gatunków: sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> , <i>Betula pubens</i> . Na jednym stanowisku stwierdzono pokrycie poniżej 10% (FV)
8	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Utrzymanie powierzchni siedliska 20,17 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia wskazana w Standardowym Formularzu Danych wynosi 43,07 ha (SDF aktualizacja 2021-01). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021), po przeprowadzonej weryfikacji terenowej powierzchnia siedliska w obszarze wnosi obecnie 20,17 ha. W obszarze wyróżniono 36 obiektów stanowiących siedlisko. Spośród nich 7 płatów oceniono jako niereprezentatywne dla siedliska (ocena reprezentatywności D). Spośród pozostałych 29, do oceny stanu ochrony wytypowano 13 płatów (o łącznej pow. 11,78 ha – całkowita pow. płatów siedliska

		w obszarze jest równa 20,17 ha). Płaty charakteryzują się dużym spektrum zmienności, zróżnicowaniem i indywidualną specyfiką. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych w tym zakresie. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie stanu (FV) tj. powyżej 6 gatunków charakterystycznych ⁴ lub mniej, lecz pokrycie gatunków charakterystycznych na transekcie powyżej 50% , na minimum połowie reprezentatywnych płatów siedliska.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7140 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021).
Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Zachowanie właściwej (FV) oceny wskaźnika na poziomie - całkowite pokrycie mchów ponad 50% i mchy torfowce zajmują łącznie ponad 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) i opisem metodyki dla siedliska 7140 (2012) wszystkie reprezentatywne stanowiska spełniają kryterium FV - całkowite pokrycie mszakami >80% i mchy torfowce >80%
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na obecnym poziomie (FV) tj. brak obcych gatunków inwazyjnych.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7140 (2012). Nie stwierdzono obcych gatunków inwazyjnych na reprezentatywnych płatach siedliska (Bociąg i in. 2021).
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie stanu wskaźnika na obecnym poziomie (FV) tj. brak lub pojedyncze gatunki ekspansywne roślin zielnych	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7140 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) wszystkie zbadane stanowiska w obszarze spełniają kryterium FV.

⁴ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7140 (2012).

		Stopień uwodnienia	Utrzymanie wskaźnika stopień uwodnienia na poziomie powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska (FV)	Na podstawie metodyki dla siedliska 7140 (2012) wszystkie zbadane stanowiska w obszarze spełniają kryterium właściwego stanu uwodnienia (FV). (Bociąg i in. 2021)
9	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 4,0 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 12,69 ha (SDF aktualizacja 2021-01). Natomiast, po przeprowadzonej weryfikacji terenowej, zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) i propozycją zmian SDF siedlisko w obszarze Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego zajmuje powierzchnię około 4,0 ha. Stanowią je 3 obiekty o łącznej powierzchni 4,06 ha. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika w obecnym, niezadawalającym (U1) stanie ochrony tj. 4-8 gatunków charakterystycznych ⁵ dla siedliska w obszarze, lub pokrycie gatunków charakterystycznych na transektach pomiędzy 20 - 50%.	Zgodnie z metodyką siedliska 7230 (2012) oraz dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na wszystkich zbadanych stanowiskach w obszarze stwierdzono 5-7 gatunków charakterystycznych.
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Utrzymanie właściwego (FV) pokrycia i struktury gatunkowej mchów przynajmniej na 2 z 3 stanowisk tj. całkowite pokrycie mchów - ponad 50%, mchy brunatne zajmują łącznie ponad 70% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów.	Zgodnie z metodyką siedliska 7230 (2012) oraz dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) tylko na jednym stanowisku nie stwierdzono stanu FV - pokrycie 70%, mchy brunatne 25% (U1).

⁵ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 7230 (2012).

	Zakres pH	Utrzymanie pH na poziomie 6-7 (U1)	Zgodnie z metodyką siedliska 7230 (2012) oraz dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na wszystkich badanych stanowiskach stwierdzono pH w zakresie 6-7.
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie stanu właściwego (FV) przynajmniej na jednym reprezentatywnym stanowisku tj. brak lub pojedyncze gatunki roślin zielnych.	Zgodnie z metodyką siedliska 7230 (2012) oraz dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) stan 2 z 3 stanowisk określono jako zły (U2) ze względu na stwierdzone gatunki: <i>Typha latifolia</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Valeriana dioica</i> .
	Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie stanu wskaźnika na obecnym poziomie (FV) - brak lub pojedyncze krzewy i drzewa na 2 z 3 stanowisk.	Zgodnie z metodyką siedliska 7230 (2012) oraz dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) w reprezentatywnych płatach siedliska stwierdzono gatunki: <i>Betula pubescens</i> , <i>Pinus sylvestris</i> , <i>Salix aurita</i> , <i>Salix cinerea</i> , <i>Salix repens</i> , <i>Alnus glutinosa</i> , w warstwie roślin zielnych <i>Picea abies</i> .
	Stopień uwodnienia	Utrzymanie obecnego stopnia uwodnienia na poziomie niezadawalającym (U1) - 10-20 cm poniżej poziomu torfowiska.	Zgodnie z metodyką siedliska 7230 (2012) oraz dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na wszystkich stanowiskach w obszarze poziom uwodnienia mieścił się w przedziale 10-20 cm poniżej poziomu torfowiska. Część płatów siedliska w obszarze włączonych jest w sieć melioracyjną, przyczyniającą się do przesuszania torfowisk. Poprawa wskaźnika możliwa w dłuższej perspektywie czasowej, przy zaniechaniu jakichkolwiek działań prowadzących do obniżania poziomu wody gruntowej.
10	9110 Kwaśne buczyny	Utrzymanie 182,23 ha powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 171,42 ha (SDF aktualizacja 2021-01). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021), po przeprowadzonej weryfikacji terenowej powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 182,23 ha. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r.

Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie właściwej kombinacji florystycznej (FV), tj. typowej dla siedliska, na 20% stanowisk, na pozostałych stanowiskach utrzymanie stanu wskaźnika na poziomie nie gorszym niż niezadowolający (U1) tj. zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska.	Zgodnie z metodyką siedliska 9110 (2015) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) do gatunków charakterystycznych i wyróżniających kwaśne buczyny w obszarze, zaliczono: <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Luzula pilosa</i> , <i>Maianthemum bifolium</i> , <i>Oxalis acetosella</i> , <i>Hypnum cupressiforme</i> , <i>Polytrichastrum formosum</i> , <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Deschampsia flexuosa</i> , <i>Rubus pedemontanus</i> .
Skład drzewostanu	Utrzymanie właściwego składu drzewostanu (FV), tj. drzewostanu typowego, właściwego dla siedliska na co najmniej 3 stanowiskach.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021). Za wyjątkiem stanowiska 9110_19 wszędzie odnotowano dominację buka (powyżej 50%). Oprócz buka na stanowiskach występują także sosna zwyczajna, modrzew europejski, topola osika, dąb, jarząb.
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie właściwego (FV) stanu wskaźnika, tj. brak gatunków obcych o charakterze inwazyjnym na co najmniej 7 stanowiskach.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021). Na 3 stanowiskach wskaźnik oceniono na U1- stanowisko 9110_7 (nie więcej niż 2 % pokrycia transektu, <i>Impatiens parviflora</i> < 1%), stanowisko 9110_15 (nie więcej niż 0,5 % pokrycia transektu, niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>), stanowisko 9110_19 (nie więcej niż 2 % pokrycia transektu, niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 0,5 %, wierzbowica gruczołowata <i>Epilobium ciliatum</i> < 0,1 %).
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie właściwego (FV) (stanu wskaźnika, tj. < 5 % udziału powierzchniowego- najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się na co najmniej 7 stanowiskach.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021). Na stanowisku 9110_2 wskaźnik oceniono na U1 (sosna 15 %), a 2 stanowiska na U2: stanowisko 9110_15 (razem ok. 5 %- brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna, świerk zwyczajny) oraz stanowisko 9110_19 (brzoza brodawkowata 5 %, świerk zwyczajny 5 %, jarząb pospolity < 5 %, inne gatunki- pojedynczo).

11	9130 Żyzne buczyny	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 230,95 ha powierzchni siedliska w obszarze.	Powierzchnia siedliska 284,23 ha (SDF aktualizacja 2021-01) Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021), po przeprowadzonej weryfikacji terenowej powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 230,95 ha. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie właściwej (FV) kombinacji florystycznej, tj. typowej dla siedliska na 3 stanowiskach, na pozostałych utrzymanie stanu wskaźnika na poziomie nie gorszym niż niezadowolający (U1) tj. zniekształcona w stosunku do typowej, z obecnością gatunków obcych ekologicznie.	Zgodnie z opisem metodyki siedliska 9130 (2015) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) na części stanowisk występuje roślinność nietypowa dla buczyn (udział gatunków charakterystycznych dla grądu) lub obserwuje się obecność gatunków obcych ekologicznie i geograficznie, m.in.: <i>Impatiens parviflora</i> , <i>Picea abies</i> oraz nitrofity (<i>Urtica dioica</i> , <i>Rubus idaeus</i>).
		Skład drzewostanu	Utrzymanie właściwego (FV) składu drzewostanu, tj. gatunki obce ekologicznie buczynom stanowią <15 % drzewostanu, drzewostan zdominowany (> 50 %) przez gatunki buczynowe na co najmniej 7 stanowiskach.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) jedno stanowiska oceniono na U1- stanowisko 9130_8 (buk 60- 70 %, modrzew 20 %) a jedno stanowisko otrzymało ocenę U2- stanowisko 9130_17 (sosna zwyczajna 10 %, świerk pospolity 5 %, daglezia zielona 5 %, modrzew europejski 2 %).
		Struktura pionowa i przestrzenna fitocenozy	Utrzymanie właściwej (FV) struktury fitocenozy, tj. zróżnicowanej, na co najmniej 6 stanowiskach.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) trzy stanowiska otrzymały ocenę U1- drzewostan jednolity z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennym zwarciu.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie właściwego (FV) odnowienia drzewostanu, tj. wypełniającego dogodne do odnowienia miejsca, na co najmniej 6 stanowiskach.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) trzy stanowiska otrzymały ocenę U1- mało intensywne, słabo reagujące na luki i prześwietlenia lub na działania gospodarcze mające sprowokować odnowienie pojedyncze.
12	9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 11,65 ha powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z aktualnym SDF powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 24,59 ha (SDF aktualizacja 2021-01), Zgodnie z dokumentacją do PZO i PO powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 4,5 ha w granicach rezerwatu przyrody „Ostrzycki Las” oraz 7,15 ha w pozostałej części obszaru (Bociąg i in. 2021). Obecność siedliska w obszarze wiąże się z występowaniem

				<p>pokładów kredy jeziornej . Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..</p>
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie liczby gatunków charakterystycznych ⁶ powyżej 10 (FV) na 50% stanowisk oraz przynajmniej 5 na pozostałych stanowiskach.	Zgodnie z metodyką siedliska 9150 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) w warstwie drzew i krzewów: <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Frangula alnus</i> , w warstwie zielnej: <i>Actaea spicata</i> , <i>Melica nutans</i> , <i>Hepatica nobilis</i> , <i>Epipactis helleborine</i> , <i>Mercurialis perennis</i> , <i>Neottia nidus-avis</i> , <i>Galeobdolon luteum</i> , <i>Mercurialis perennis</i> , <i>Sanicula europaea</i> , <i>Cephalantera rubra</i>
		Gatunki dominujące	Utrzymanie siedliska, w którym dominują typowe gatunki leśne, pokrycie gatunków charakterystycznych przynajmniej 20% (stan właściwy – FV).	Zgodnie z metodyką siedliska 9150 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i In. 2021) na wszystkich stanowiskach stwierdzono dominację typowych gatunków leśnych, pokrycie gatunków charakterystycznych przynajmniej 20%.
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych ekologicznie nie większego niż 5% (FV).	Zgodnie z metodyką siedliska 9150 (2012). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i In. 2021) na wszystkich stanowiskach stwierdzono udział gatunków obcych nie większy niż 5 %. Niewielki udział <i>Picea abies</i> w podszybie i runie.
13	9160 Grąd Subatlantycki	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 7,29 ha powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 16,02 ha (SDF aktualizacja 2021-01) Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021), po weryfikacji terenowej, powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 7,29 ha. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie typowej, właściwej dla siedliska przyrodniczego kombinacji	Zgodnie z metodyką siedliska 9160 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) W runie obecne: gajowiec żółty <i>Galeobdolon luteum</i> , przytulia wonna <i>Galium odoratum</i> ,

⁶ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki siedliska 9150 (2012).

	florystycznej ⁷ (FV) na 60% stanowisk w obszarze	niecierpek pospolity <i>Impatiens noli-tangere</i> , tojeść rozestłana <i>Lysimachia nummularia</i> , czworolist pospolity <i>Paris quadrifolia</i> , jaskier kosmaty <i>Ranunculus lanuginosus</i> , czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i> , podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> , wawrzynek wilczełyko <i>Daphne mezereum</i> przyłasczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i> , konwalijka dwulistna <i>Majanthemum bifolium</i> , prosownica rozpierzchła <i>Millium effusum</i> , wiechlina gajowa <i>Poa nemoralis</i> , gwiazdnica wielkokwiatowa <i>Stellaria holostea</i> , gwiazdnica pospolita <i>Stellaria media</i> , pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie typowej kombinacji gatunków dominujących na poziomie właściwym (FV) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska z zachowaniem naturalnych stosunków ilościowych.	Zgodnie z metodyką siedliska 9160 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021).
Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)	Zachowanie udziału w drzewostanie gatunków liściastych na poziomie > 90 % (FV)	Zgodnie z metodyką siedliska 9160 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) na wszystkich stanowiskach udział gatunków liściastych przekracza 90 %.
Udział graba	Utrzymanie udziału graba w drzewostanie.	Zgodnie z metodyką siedliska 9160 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) na większości stanowisk w obszarze grab nie występuje w odnowieniu a jego udział w drzewostanie wynosi <10%.
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie właściwego (FV) stanu wskaźnika tj. gatunki obce geograficznie poniżej 1%	Zgodnie z metodyką siedliska 9160 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) gatunki obce geograficznie w zbadanych płatach siedliska nie występują lub ich udział <1%.
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie minimum 15 ha powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 10,96 ha (SDF aktualizacja 2021-01) Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) po weryfikacji terenowej, powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 15,57 ha. Nie wyklucza się zwiększania areалу zajętego przez siedlisko w obszarze. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego

14 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robur-petraeae*)

⁷ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki siedliska 9160 (2012).

		Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..
Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie typowej (FV) kombinacji florystycznej ⁸ , właściwej dla regionu.	Zgodnie z metodyką siedliska 9190 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych w obszarze zidentyfikowano dotychczas tylko 1 płat, którego zaliczenie do siedliska 9190 nie budzi zastrzeżeń. Jest on bardzo zróżnicowany wewnątrznie (efekt hodowli lasu). Warstwę najwyższą budują w zmiennych proporcjach: dęby szypułkowy i bezszypułkowy, brzoza, sosna i świerk, z domieszkami jarzębu i wierzby iwy, topolę osikę spotyka się sporadycznie. Warstwa krzewów jest wykształcona średnio, zaznacza się w niej udział dębów, częstym zjawiskiem jest też samoistne zamieranie świerków na etapie juvenilnym/immatrykularnym. W runie, cechy kwaśnej dąbrowy widoczne są najwyraźniej (także w sąsiednich fitocenozach nawiązujących do <i>Betulo-Quercetum</i>) i przejawiają się m.in. dominacją paproci - orlicy pospolitej i nercznic, znaczącym udziałem borówki czernicy i jastrzębców oraz niemalże brakiem gatunków typowych dla żyznych lasów liściastych (Bociąg i in.2021). Kombinacja jest typowa, miejscami jeszcze zubożona.
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie siedliska w stanie, w którym we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zaburzone są jedynie relacje ilościowe (U1).	Zgodnie z metodyką siedliska 9190 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) dominują gatunki typowe, zaburzone są relacje ilościowe: warstwa A <i>Pinus sylvestris</i> ok. 50%, Warstwa B <i>Fagus sylvatica</i> 30%, <i>Quercus petraea</i> 20%, Warstwa C <i>Vaccinium myrtillus</i> 40%, <i>Deschampsia flexuosa</i> 50%, <i>Pteridium aquilinum</i> 20%.
Udział dębu w drzewostanie	Poprawa wskaźnika ze stanu obecnego U2 tj. 10-40%. do minimum U1 tj. 40 – 70%. .	Zgodnie z metodyką siedliska 9190 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) udział dębu wynosi <40% (U2). Zmiany struktury drzewostanu wymagają podjęcia działań i poprawa wskaźnika jest możliwa, jednak w odległej perspektywie czasowej wykraczającej poza ramy projektu tymczasowych celów ochrony.

⁸ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki siedliska 9190 (2012).

		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych geograficznie <10% (U1).	Zgodnie z metodyką siedliska 9190 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) stwierdzono udział gatunków obcych <10% i nie odnawiają się lub odnawiają b. słabo - <i>Picea abies</i> 5%. Poprawa wskaźnika możliwa wyłącznie przy podjęciu działań z zakresu ochrony czynnej.
		Martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50 cm grubości	Poprawa obecnego złego (U2) stanu tj. <3 szt./ha do poziomu właściwego (FV) tj. >5 szt./ha.	Zgodnie z metodyką siedliska 9190 (2012) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) aktualny stan (U2) <3szt./ha. Wskaźnik możliwy do poprawy w odległej perspektywie czasowej, przy założeniu udziału naturalnych procesów ekologicznych prowadzących do poprawy stanu wskaźnika tj. naturalnym procesom starzenia i wydzielania drzew oraz powstania uszkodzeń drzew stanowiących mikrosiedliska lub rozwijających się w mikrosiedliska.
15	91D0 Bory i lasy bagienne	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 13,44 ha powierzchni siedliska.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 11,16 ha (SDF aktualizacja 2021-01), weryfikacja terenowa na potrzeby dokumentacji do PZO (Bociąg i in.2021) wykazała powierzchnię 13,44 ha. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie właściwej (FV) struktury gatunkowej tj. >60% gatunków z listy charakterystycznych dla siedliska ⁹ , przynajmniej na 50% stanowisk w obszarze.	Lista gatunków charakterystycznych dla siedliska zgodnie z metodyką siedliska 91D0 (2010). Zgodnie z dokumentacją PZO dla (Bociąg i in. 2021) gatunki charakterystyczne dla siedliska występują w przybliżonym udziale: brzoza omszona <i>Betula pubescens</i> 40%, turzyca czarna <i>Carex nigra</i> 10%, bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> 15%, żurawina błotna <i>Oxycoccus palustris</i> 20%, torfowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i> 70%, rokitnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i> 10%.
		Inwazyjne gatunki obce w runie	Utrzymanie udziału gatunków obcych geograficznie na poziomie właściwym (FV) tj. brak gatunków obcych lub <1%	Zgodnie z metodyką siedliska 91D0 (2010) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) brak inwazyjnych gatunków obcych w runie na większości badanych stanowisk. Sporadycznie występuje wierzbownica gruczołowata <i>Epilobium ciliatum</i> <1% .

⁹ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki siedliska 91D0 (2010).

			pokrycia, na minimum dwóch z 3 stanowisk.	
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika gatunki obce geograficznie w stanie <1% i nie odnawiają się (FV) na minimum dwóch stanowiskach w obszarze.	Zgodnie z metodyką siedliska 91D0 (2010) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021). Na jednym stanowisku stwierdzono modrzew pospolity <i>Larix decidua</i> 5%, świerk pospolity <i>Picea abies</i> >5%
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika gatunki obce ekologicznie w stanie <10% (FV).	Zgodnie z metodyką siedliska 91D0 (2010) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) nie stwierdzono gatunków obcych ekologicznie w obszarze.
		Uwodnienie	Utrzymanie właściwego stanu uwodnienia (FV) przynajmniej na 1 stanowisku w obszarze.	Zgodnie z metodyką siedliska 91D0 (2010) kryterium oceny właściwego, bagienne uwodnienie wymaga dalszych badań i opracowania w bardziej szczegółowy sposób oceny tego wskaźnika. Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) właściwy stan ochrony stwierdzono na jednym stanowisku.
		Występowanie mchów torfowców (tylko w sosnowych borach bagiennych)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie właściwym (FV), na co najmniej 2 stanowiskach, tj. mchy torfowce dominują w runie, normalne zróżnicowanie gatunkowe.	Zgodnie z metodyką siedliska 91D0 (2010) i dokumentacją do PZO (Bociąg i in.2021) w płatach siedliska w obszarze stwierdzono łącznie 5 gatunków torfowców: <i>Sphagnum capillifolium</i> , <i>Sphagnum fallax</i> , <i>Sphagnum palustre</i> , <i>Sphagnum rubellum</i> , <i>Sphagnum squarrosum</i>
16	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 19,36 ha powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 36,9 ha (SDF aktualizacja 2021-01) Zgodnie z dokumentacją PZO (Bociąg i in. 2021) weryfikacja terenowa wykazała, że w obszarze występuje 12 obiektów zidentyfikowanych jako omawiane siedlisko przyrodnicze, o łącznej powierzchni 19,36 ha. Reprezentatywność 4 z nich określono jako nieznaczącą (D). Powierzchnia płatów z oceną D jest nieduża (razem 3,00 ha). Z tego względu nie przeważała ona na ogólnej ocenie reprezentatywności siedliska w obszarze. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie powierzchni siedliska. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r.

Gatunki charakterystyczne	Kombinacja charakterystyczna nieznacznie zubożona, lecz oparta na gatunkach typowych dla łągów ¹⁰ (U1).	Zgodnie z metodyką siedliska 91E0 (2010) i dokumentacją PZO (Bociąg i In. 2021) kombinacja charakterystyczna typowa (FV) lub nieznacznie zubożona lecz oparta na gatunkach typowych dla łągu (U1). Stwierdzono gatunki: <i>Alnus glutinosa</i> , <i>Caltha palustris</i> , <i>Cardamine pratensis</i> , <i>Carex acutiformis</i> , <i>Chrysosplenium alternifolium</i> , <i>Dryopteris cristata</i> , <i>Equisetum fluviatile</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Galium palustre</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Myosotis palustris</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Scrophularia nodosa</i> , <i>Solanum dulcamara</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Valeriana officinalis</i>
Gatunki dominujące	Utrzymanie wskaźnika w obecnym właściwym stanie (FV) tj. dominacji gatunków typowych dla siedliska, na 50% stanowisk w obszarze.	Zgodnie z metodyką siedliska 91E0 (2010) i dokumentacją PZO (Bociąg i In. 2021) dominują gatunki typowe dla siedliska lub gatunki typowe, ale zaburzone są relacje ilościowe. Stwierdzono gatunki: <i>Alnus glutinosa</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Ribes nigrum</i> ; warstwa c: <i>Carex acutiformis</i> , <i>Dryopteris filix-mas</i> , <i>Equisetum fluviatile</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Solanum dulcamara</i> ; <i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Calliergonella cuspidata</i> , <i>Climacium dendroides</i>
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika w obecnym właściwym (FV) stanie tj. brak gatunków inwazyjnych.	Zgodnie z metodyką siedliska 91E0 (2010) i dokumentacją PZO (Bociąg i In. 2021) w siedlisku brak gatunków obcych inwazyjnych.
Martwe drewno	Utrzymanie obecności martwego drewna w obszarze.	Zgodnie z metodyką siedliska 91E0 (2010) i dokumentacją PZO (Bociąg i In. 2021) na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze stwierdzono stan <10m ³ /ha i <3 szt./ha. Wskaźnik możliwy do poprawy w odległej perspektywie czasowej, przy założeniu udziału naturalnych procesów ekologicznych prowadzących do poprawy stanu wskaźnika tj. naturalnym procesom starzenia i wydzielania drzew oraz powstania uszkodzeń drzew stanowiących mikrosiedliska lub rozwijających się w mikrosiedliska.

¹⁰ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki siedliska 91E0 (2010).

		Reżim wodny	Utrzymanie wskaźnika na obecnym właściwym poziomie (FV), tj. dynamiki zalewów i przewodzenia podłoża normalnie z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/ zbiorowiska roślinnego na 80% stanowisk w obszarze	Zgodnie z metodyką siedliska 91E0 (2010) i dokumentacją PZO (Bociąg i in. 2021) w większości płatów siedliska (80%) w obszarze przewodzenie podłoża normalne dla ekosystemu
17		Względna liczebność	Utrzymanie obecności gatunku w wodach obszaru	Zgodnie z metodyką dla gatunku 1149 (2012) względną liczebność określa się w przeliczeniu odłowionych osobników na metr ² powierzchni połowu. Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) w obszarze Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 koza jest nielicznym, miejscami średnio licznym gatunkiem zasiedlający jeziora i ciekę płynące między jeziorami. W trakcie monitoringu ichtiofauny jeziornej kozę odnotowano w kilku jeziorach. Mając na uwadze występowanie kozy w ciekach łączących jeziora, przyjęto, że koza występuje w większości jezior obszaru, tj. Kłodno, Brodno Małe, Brodno Wielkie, Ostrzyckie, Patulskie i Dąbrowskie. Koza występuje w ciekach łączących powyższe jeziora, dlatego uznano je za siedliska gatunku. Ze względu na połączenie jezior uznano, że w obszarze występuje jedna metapopulacja kozy. Nie odnotowano jej w potokach uchodzących do jezior. Wielkość populacji zasiedlająca ostoję jest nieznana. Parametr względnej liczebności na stanowiskach, na których odłowiono kozę wynosił od 0,014 do 0,001, zatem waha się między stanem właściwym (FV) a złym (U2).
	1149 Kozia <i>Cobitis taenia</i>	EFI+	Utrzymanie wskaźnika na poziomie nie gorszym niż obecny tj. w przedziale 0,319 – 0,578.	Zgodnie z metodyką dla gatunku 1149 (2012) Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) poprawa wskaźnika EFI+ możliwa wyłącznie w długoterminowej, dłuższej niż okres obowiązywania PZO perspektywie czasowej przy podjęciu działań zmierzających do zapewnienia swobodnej migracji gatunku w obszarze. Poza koniecznymi do tego celu działaniami (budowa przepławek/rozbiórka jazów) należy pozostawić ciek bez ingerencji w korytach.

		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie nie gorszym niż obecny (U2) tj. 3,5-5 lub jego poprawa.	Zgodnie z metodyką dla gatunku 1149 (2012) Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) poprawa wskaźnika możliwa wyłącznie w długoterminowej, dłuższej niż okres obowiązywania PZO perspektywie czasowej przy podjęciu działań zmierzających do zapewnienia swobodnej migracji gatunku w obszarze. Poza koniecznymi do tego celu działaniami (budowa przepławek/rozbiórka jazów) należy pozostawić ciekę bez ingerencji w korytach. Poprawi to ich jakość hydromorfologiczną, co jest trudne do osiągnięcia w inny sposób.
18	1902 Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i>	Liczebność	Utrzymanie liczebności 60 osobników.	Liczebność zgodnie z SDF wynosi 150 - 200 (SDF aktualizacja 2021-01). W obszarze znane są stanowiska obuwika, przy czym wszystkie znajdują się w granicach rezerwatu przyrody „Ostrzycki Las”, (zgodnie z danymi zawartymi w Planie ochrony rezerwatu z 2012 r. lokalna populacja liczy ok. 60 osobników (Lewczuk i in. 2012)). Według danych WZS z 2009 r. w obszarze występowały 2 stanowiska gatunku. Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) nie stwierdzono gatunku w obszarze poza rezerwatem przyrody „Ostrzycki Las”. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie liczebności obuwika. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r.
		Liczba kęp	Utrzymanie minimum dwóch kęp.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1902 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu ochrony rezerwatu przyrody „Ostrzycki Las” (Lewczuk i in. 2012) nie dokonano oceny wskaźnika ze względu na brak danych z wcześniejszego okresu. Obuwik występuje na terenie rezerwatu w kilku kępach, w tym w dwóch osiąga największe liczebności.
		Ocienienie przez drzewa i krzewy	Zachowanie ocienienia nie większego niż 70 % (U1)	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1902 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu ochrony rezerwatu przyrody „Ostrzycki Las” (Lewczuk i in. 2012).

		Wysokie byliny/gatunki ekspansywne – konkurencyjne	Zachowanie właściwej oceny wskaźnika (FV), tj. < 20 %.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1902 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu ochrony rezerwatu przyrody „Ostrzycki Las” (Lewczuk i in. 2012) nie stwierdzono występowania wysokich bylin/ gatunków ekspansywnych/ konkurencyjnych.
		Wysokość runi (średnia wysokość głównej masy roślinności)	Zachowanie właściwej oceny wskaźnika (FV), tj. < 40 cm.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1902 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu ochrony rezerwatu przyrody „Ostrzycki Las” (Lewczuk i in. 2012).
19	1393 Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Powierzchnie darni	Utrzymanie powierzchni darni (łącznie) na poziomie niezadawalającym (U1) tj. na poziomie 1-10 m ² .	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1393 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021).
		Ocienienie przez drzewa i krzewy	Utrzymanie ocienienia przez drzewa i krzewy na poziomie niezadawalającym (U1) tj. stopień pokrycia drzew i krzewów poniżej 20%.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1393 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) wykazano ocienienie przez <i>Salix repens</i> (<2%), <i>Alnus glutinosa</i> (<1%), w warstwie roślin zielnych <i>Picea abies</i> (<1%). Poprawa wskaźnika możliwa przy podjęciu działań z zakresu ochrony czynnej.
		Uwodnienie terenu (wilgotność podłoża)	Utrzymanie stopnia uwodnienia podłoża na średnim poziomie (U1), tj. woda pojawia się pod uciskiem stopy.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1393 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) wykazano widoczne symptomy przesuszenia.
		Zwarcie runi lub runa	Poprawa oceny wskaźnika ze stanu złego (U2) tj. >70% do niezadawalającego (U1) tj. 40 – 70 %.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1393 (2012). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) wykazano zwarcie > 70% (U2). Poprawa

				wskaźnika możliwa przy podjęciu działań z zakresu ochrony czynnej.
20	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Liczebność	Utrzymanie liczebności na poziomie co najmniej 100 osobników.	Liczba osobników podawana w SDF (aktualizacja z 01.2021) wynosi 26 osobników. Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) na jednym ze stanowisk zaobserwowano powyżej 100 osobników (jest to stanowisko wieloletnie, w 2007 r. zanotowano tam 27 osobników). Na drugim ze stanowisk stwierdzono 31 osobników (prawdopodobnie stanowisko istniejące od wielu lat, jednak brak danych wcześniejszych). Na stanowisku istniejącym wg. danych wojewódzkiego zespołu specjalistycznego (WZS) z 2009 r., w latach 2020 i 2021, pomimo poszukiwania osobników lipiennika, nie potwierdzono stanowiska. Ze względu na występowanie płatu siedliska przyrodniczego 7230, istnieje szansa, że gatunek ten pojawi się ponownie w tym miejscu w przyszłości. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych m.in. w zakresie liczebności populacji lipiennika. Zmiany te zostaną wprowadzone w terminie późniejszym.
		Ocienienie/ Stopień zarośnięcia przez roślinność drzewiastą i krzewiastą	Utrzymanie stopnia ocienienia na poziomie właściwym (FV), tj. drzewa i krzewy poniżej 25%.	Cel sformułowany zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1903 (2010). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) na jednym ze stanowisk wykazano stopień zarośnięcia: ok. 10%. Stanowiły je gatunki: <i>Betula pubescens</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Pinus sylvestris</i> , <i>Salix aurita</i> , <i>Salix cinerea</i> , <i>Salix repens</i> .

		Grubość wojłoku	Utrzymanie grubości wojłoku we właściwym stanie (FV), tj. na poziomie <5cm.	Cel sformułowano zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1903 (2010). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021).
		Stopień uwodnienia podłoża	Utrzymania stopnia uwodnienia we właściwym stanie (FV), tj. duże uwodnienie- widoczne lustro wody.	Cel sformułowano zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1903 (2010). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021).
		Zagęszczenie populacji	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze	Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) wskaźnik populacyjny „procent pozytywnych stwierdzeń gatunku” uzyskał ocenę, wskaźnik „indeks populacyjny” – ocena FV. Ocena ogólna – XX. Docelowo planuje się uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie oceny statusu gatunku i nadanie mu rangi gatunku licznego, nielicznego lub rzadkiego.
21	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Stan siedliska	Utrzymanie stanu siedliska gatunku w obszarze co najmniej na poziomie aktualnej oceny niezadowolającej (U1).	Ponieważ obecny stan siedliska równa się referencyjnemu (stan niezadowolający, ocena U1), celem działań ochronnych jest utrzymanie obecnego stanu siedliska, co pozwoli na utrzymanie lub poprawienie wskaźników stanu populacji.
22	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Liczebność	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na wszystkich badanych stanowiskach, nie potwierdzono występowania gatunku w obszarze oraz stwierdzono niekorzystne perspektywy funkcjonowania trwałych populacji i potencjalnych siedlisk. Rzeka Radunia w badanym obszarze na większości przebiegu nie zapewnia odpowiednich warunków dla gatunku mimo właściwej

			<p>klasy czystości wody. Odpowiedni prąd wody i natlenienie znajdują się tylko w okolicy urządzeń hydrotechnicznych (jazów i mostów) lecz są to odcinki zbyt krótkie dla stałego funkcjonowania populacji. Obserwowane osobniki pochodzą najprawdopodobniej ze stanowisk na rzece Raduni znajdujących się poniżej obszaru, gdzie gatunek był kilkakrotnie wykazywany w przeszłości</p> <p>Istnieje potrzeba zmiany kategorii reprezentatywności z C na D. Pozwoli to zachować gatunek na liście gatunków występujących w obszarze, ale nie będących przedmiotem ochrony. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych w tym zakresie. Zmiany te zostaną wprowadzone do końca II kwartału 2022 r..</p>
	Siedlisko	Nie określa się	<p>Brak perspektyw na poprawę wskaźnika nawet w odległej perspektywie czasowej. Rzeka Radunia w badanym obszarze na większości przebiegu nie zapewnia odpowiednich warunków dla gatunku mimo właściwej klasy czystości wody. Odpowiedni prąd wody i natlenienie znajdują się tylko w okolicy urządzeń hydrotechnicznych (jazów i mostów) lecz są to odcinki zbyt krótkie dla stałego funkcjonowania populacji. Obserwowane osobniki pochodzą najprawdopodobniej ze stanowisk na rzece Raduni znajdujących się poniżej obszaru, gdzie gatunek był kilkakrotnie wykazywany w przeszłości. Gatunek występuje w obszarze sporadycznie, jest gatunkiem zalatującym, lecz w granicach obszaru nie ma dla niego potencjalnych siedlisk umożliwiających stałe funkcjonowanie populacji. Istnieje potrzeba zmiany Standardowego Formularza Danych i usunięcie trzepli jako przedmiotu ochrony (nadanie oceny D).</p>

23

6236
Strzebla błotna
*Rhynchocypris
percurrens*

Liczba stanowisk	Utrzymanie co najmniej 3 stanowisk gatunku w obszarze.	Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) populacja strzebli w obszarze występuje w 3 zbiornikach.
Struktura płciowa	Utrzymanie wskaźnika we właściwym stanie (FV) tj. >50%, na wszystkich stanowiskach w obszarze.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 6236 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) populacja strzebli w obszarze występuje w 3 zbiornikach, a udział (%) samic wśród osobników dojrzałych płciowo na wszystkich stanowiskach był większy niż 78% .
Struktura wiekowa	Utrzymanie wskaźnika we właściwym stanie (FV) tj. >10%, na wszystkich stanowiskach w obszarze.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 6236 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 (Bociąg i in. 2021) populacja strzebli w obszarze występuje w 3 zbiornikach, a udział (%) osobników młodych (< 50 mm Lt) na wszystkich stanowiskach wynosi więcej niż 20 % .
Głębokość wody w lipcu/sierpniu	Utrzymanie właściwego stanu (FV) na co najmniej 2 stanowiskach tj. >0,8 m.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 6236 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego (Bociąg i in. 2021) na dwóch stanowiskach głębokość wody wynosiła około 1 m, a na trzecim 0,7 m.
Powierzchnia lustra wody w lipcu/sierpniu (ha)	Utrzymanie właściwego stanu (FV) tj. >0,05 ha, na co najmniej 1 stanowisku.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 6236 (2010 wraz ze zmianami z 2015).

				Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego (Bociąg i in. 2021) na jednym stanowisku powierzchnia lustra wody spełnia kryteria stanu właściwego (FV).
		Stopień zarośnięcia wody przez roślinność szuwarową w lipcu/sierpniu (%)	Utrzymanie właściwego stanu (FV) tj. <30%, na wszystkich stanowiskach gatunku w obszarze.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 6236 (2010 wraz ze zmianami z 2015). Zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego (Bociąg i in. 2021) na wszystkich stanowiskach wskaźnik zarośnięcia wody przez roślinność szuwarową spełnia kryteria stanu właściwego (FV).
24	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Liczebność	Utrzymanie minimum 180 osobników w obszarze.	Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) na terenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego występowanie traszki grzebieniastej stwierdzono w 2020 r. na 9 spośród 55 kontrolowanych stanowisk, czyli na 16% badanych stanowisk. Tym samym przyjęto na podstawie ekstrapolacji względem danych literaturowych, że wielkość populacji traszki grzebieniastej może wynosić minimum 180 osobników, a maksimum 1 800 osobników w całym obszarze Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095. Szacunków tych dokonano mnożąc liczbę stanowisk, w których stwierdzono obecność traszki grzebieniastej – 9 stanowisk (Bociąg i in. 2021) przez typową liczebność gatunku podaną w literaturze – 20-200 osobników (Jehle i in. 2011).

		<p>Wskaźnik HSI (indeks przydatności siedliska)</p>	<p>Utrzymanie wskaźnika na średnim poziomie powyżej 0,8 (stan właściwy FV)</p>	<p>Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku 1166 (2010). Zgodnie z dokumentacją do PZO (Bociąg i in. 2021) Uśrednione wartości wskaźnika HSI dla wszystkich stanowisk traszki prezentują korzystne warunki siedliskowe, uśredniona wartość oceny stanu siedliska ze wszystkich stanowisk wyniosła 0,83. (ocena FV). Daje to ogromne szanse na trwałe funkcjonowanie populacji traszki grzebieniastej w obszarze Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095.</p>
--	--	---	--	---

Uzasadnienie

Opracowanie tymczasowych celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony. Cele te, po ich przyjęciu, należy brać pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000. W obszarze Natura 2000 osiągnięcie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, będących w nim przedmiotami ochrony, jest celem strategicznym ochrony obszaru.

Powyższe cele opracowano na podstawie aktualnego Standardowego Formularza Danych dla obszaru (aktualizacja: styczeń 2021), dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 w województwie pomorskim (Bociąg i in. 2021) oraz w oparciu o przewodniki metodyczne GIOŚ dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Cele opracowano przede wszystkim w odniesieniu do wskaźników kardynalnych, tj. najważniejszych dla utrzymania właściwego stanu siedlisk i/lub gatunków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony w obszarze, a także dla innych, mających istotne znaczenie dla tegoż utrzymania.

Obszar Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 o powierzchni 3922,30 ha został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. 2011.33.146), której aktualne brzmienie zawiera decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej (UE) 2021/161 z dnia 21 stycznia 2021 w sprawie przyjęcia czternastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U.U.E.L.2021.51.330). Obszar ten został wyznaczony jako Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 roku (Dz.U. z 2021 r., poz. 400).